

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи**

О.Б. Жильцов
« 02 » 02 2017 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

3.3.5.1ПП Трудове навчання з практикумом

Напрямок підготовки 6.010102 «Початкова освіта»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 92166554	
Навчальний відділ	
Моніторингу якості освіти	
Програма № <u>02881-14</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>17</u> р.

Київ – 2017

Трудове навчання з практикумом: роб. навч. прог. [для студ. напр. підгот. 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. П.Я. Кошман. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 24 с.

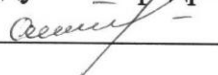
Розробники:

Кошман Петро Якович, старший викладач кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

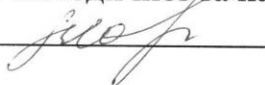
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 7 від 11 січня 2017 року

Завідувач кафедри початкової освіти

 С.М. Мартиненко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи

 М.А. Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017 рік

© Педагогічний інститут, 2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 2	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	Нормативна	
	Напрямок підготовки <i>6.010102 Початкова освіта</i>		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): вчитель початкової школи	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		2-й	5-й
Загальна кількість годин 72		Семестр	
		8	9
		Лекції	
		14 год.	6 год.
		Семінарські	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 2		Практичні	
		14 год.	2 год.
	Самостійна робота		
	40 год.	64 год.	
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Модульний контроль	
		4 год.	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: розширення компетентності майбутніх учителів з теорії практики художньо-естетичної творчості учнів початкових класів, з ілюстративного і практичного методів навчання.

Програма курсу "Трудове навчання з практикумом" передбачає підготовку студентів до проведення уроків та позаурочної роботи з трудового навчання в початкових класах. Вона передбачає оволодіння основами загальної методики викладання предмета з опорою на засвоєння технік декоративного характеру, політехнічних знань та умінь в галузі виробництва. Правомірність такого підходу зумовлена необхідністю залучення молодших школярів до вирішення творчих завдань як технічного, так і художнього

характеру. Однак розвивати творчий потенціал дитини може вчитель, який сам є творчою особистістю.

Курс «Трудове навчання з методикою» спрямований на формування у студентів таких *професійних компетентностей*:

1. Загальні компетентності

1.1. Світоглядна. Наявність ціннісно-орієнтаційної позиції, загальнокультурної ерудиції, широкого кола інтересів. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії, значущості для власного розвитку знань методики трудового навчання у початковій школі. Усвідомлення сутності розвитку практичних навичок молодших школярів та важливості його реалізації на уроках у початковій школі.

1.2. Громадянська. Розуміння відповідальності перед суспільством і державою за свою професійну діяльність, зокрема в організації навчально-виховного процесу на уроках трудового навчання в початковій школі. Уміння діяти з соціальною відповідальністю та громадською свідомістю, поважати Батьківщину, її символіку, традиції, звичаї, народні обряди.

1.3. Комунікативна. Вміння здійснювати комунікативну взаємодію у підсистемах «учитель-учень», «учитель-учитель», «учитель-батьки». Формування комунікативної компетентності майбутнього вчителя. Оприлюднювати та популяризувати власні методичні доробки у вирішенні проблем практичних навичок молодших школярів.

1.4. Інформаційна. Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань методики трудового навчання. Здатність до ефективного застосування інформаційних технологій із метою підвищення рівня практичних навичок учнів молодшого шкільного віку.

1.5. Науково-дослідницька. Здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності. Здатність до самостійної професійної діяльності, пов'язаної з вирішенням педагогічних ситуацій на уроках трудового навчання у початковій школі.

1.6. Самоосвітня. Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного творчого педагогічного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

2. Фахові компетентності

2.1. Організаційна. Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність учнів на уроках трудового навчання у початковій школі, проектувати траєкторії практичних вмінь та навичок молодших школярів.

2.2. Психолого-педагогічна. Володіння базовими знаннями з психології та педагогіки, вміння їх застосовувати на уроках трудового навчання у початковій школі. Здатність враховувати індивідуальні та вікові особливості молодших школярів з метою підвищення практичних вмінь учнів початкової школи. Готовність до діагностичної діяльності, створення сприятливих умов для

особистісно орієнтованої освіти з урахуванням навчальних можливостей і потреб учнів.

2.3. Методична. Застосування базових психолого-педагогічних і методичних знань і вмінь для формування в учнів ключової компетентності у вигляді готовності учня використовувати засвоєні знання, навчальні вміння та навички, а також способи діяльності в житті для рішення практичних задач. Здатність до вирішення фахових і методичних завдань. Застосування на практиці професійних умінь і навичок для розв'язання педагогічних ситуацій на уроках трудового навчання у початковій школі.

2.4. Здоров'язберезувальна. Здатність раціонально ставитись і берегти власне здоров'я і здоров'я учнів, створювати сприятливе здоров'язберігальне освітнє середовище, дбати про фізичне, психічне і соціальне здоров'я.

2.5. Інтегративна. Здатність і готовність впроваджувати у навчально-виховний процес початкової школи інтегровані уроки, поєднувати знання з різних навчальних предметів для побудови уроку як цілісного творчого процесу. Впровадження особистісно орієнтованого та діяльнісно-компетентнісного підходів у навчанні початкового курсу трудового навчання.

2.6. Творча. Здатність застосовувати функцію креативного мислення. Готовність упроваджувати сучасні освітні технології з трудового навчання у початковій школі, кардинально змінювати види діяльності та створювати власне навчально-методичне забезпечення курсу «Трудове навчання. 1-4 класи» з метою підвищення рівня практичної компетентності молодших школярів.

У результаті засвоєння змістового модуля I "Предмет і зміст курсу "Трудове навчання з практикумом" змістового модуля II "Методи трудового навчання" студент має:

- знати теоретичні основи методики трудового навчання;
- з'ясувати завдання трудового навчання і виховання, вимоги до них;
- знати загальні основи сучасного виробництва;
- мати уявлення про характер праці робітників, майстрів народних промислів, зайнятих обробкою різних матеріалів;
- знати види різних матеріалів, їх властивості, технологію виготовлення і обробки, застосування;
- з'ясувати місце трудового навчання в інформаційно-педагогічному і особистісно-інформаційному середовищах;
- володіти назвами інструментів, що використовуються при обробці матеріалів, їх будовою, призначенням;
- опанувати правилами безпечної праці при обробці різних матеріалів, вимогами гігієни праці;
- застосовувати методи і прийоми трудового навчання;
- володіти організаційними формами взаємодії вчителя і учнів у процесі трудового навчання.
- оволодіти практичними вміннями і навичками роботи ручними

- інструментами, правила безпечної роботи ними;
- розробляти технологічну документацію;
- обробляти матеріали, передбачені програмою;
- оволодіти нестандартними підходами до уроків трудового навчання;
- користуватись інструментами для обробки матеріалів, виконувати технологічні операції та прийоми;
- дотримуватись правил безпечної праці і вимог гігієни праці;
- спираючись на наукову основу, формувати поняття про сучасне виробництво, характер праці робітників різних професій;
- володіти методикою трудового навчання і проводити заняття з трудового навчання, реалізуючи принципи трудового навчання при використанні різних методів і форм навчання.

У результаті засвоєння змістового модуля III "Методика проведення уроків трудового навчання в початковій школі", і змістового модуля III "Уроки трудового навчання в малокомплектній школі. Позакласна робота з трудового навчання" студент має:

- знати специфіку і типи уроків трудового навчання;
- опанувати структуру та планування уроків трудового навчання;
- знати значення, зміст і організацію позаурочної роботи з трудового навчання;
- володіти обладнанням уроків трудового навчання;
- застосовувати методи та прийоми навчання молодших школярів на уроках трудового навчання;
- оволодіти специфікою підготовки до уроків і особливостями оцінювально-діагностичного контролю з трудового навчання;
- застосовувати організаційні форми взаємодії вчителя і учнів на уроці;
- оволодіти санітарно-гігієнічними вимогами на уроках трудового навчання.
- володіти політехнічними вміннями: організувати робоче місце, планувати трудовий процес, здійснювати технологічні операції;
- розробляти технологічну документацію, складати плани-конспекти уроків трудового навчання;
- володіти нестандартними підходами до уроків трудового навчання;
- володіти методикою трудового навчання;
- дотримуватись правил безпечної праці;
- організувати виставки дитячих творчих робіт;
- особливості оцінювання учнівських робіт з праці;
- планувати роботи гуртків з позакласної роботи трудового навчання;
- застосовувати на уроках праці міжпредметні зв'язки з гуманітарними, художніми, природничо-математичними дисциплінами.

Знання та вміння, одержані під час вивчення даної навчальної дисципліни, будуть використані у процесі формування у студентів професійних умінь з трудового навчання.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72 год., із них 14 год. – лекції, 14 год. – практичні, 40 год. – самостійна робота, 4 год. – модульного контролю.

Вивчення бакалаврами навчальної дисципліни "Трудове навчання з практикумом" завершується складанням заліку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семестровий контроль	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I. Предмет і зміст навчальної дисципліни "Трудове навчання з практикумом"								
1	Вступ. Предмет і зміст курсу "Трудове навчання з практикумом". Психолого-педагогічні основи трудового навчання молодших школярів	10	4	2	2		6	
2	Зміст трудового навчання в початкових класах.	8	4	2	2		4	
<i>Разом</i>		<i>18</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>4</i>		<i>10</i>	
Змістовий модуль II. Методи трудового навчання								
3	Обладнання трудового навчання в поч. класах	8	4	2	2		4	
4	Методи трудового навчання	12	4	2	2		6	2
<i>Разом</i>		<i>20</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>4</i>		<i>10</i>	<i>2</i>
Змістовий модуль III. Методика проведення уроків трудового навчання в початковій школі								
5	Уроки трудового навчання	6	2	2			4	
6	Планування уроків трудового навчання	6	2		2		4	
<i>Разом</i>		<i>12</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>2</i>		<i>8</i>	
Змістовий модуль IV. Уроки трудового навчання в мало комплектній школі. Позакласна робота з трудового навчання								
7	Своєрідність уроку трудового навчання	10	4	2	2		6	
8	Уроки трудового навчання в малокомпетентній школі. Позакласна робота з трудового навчання	12	4	2	2		6	2
<i>Разом</i>		<i>22</i>	<i>8</i>	<i>4</i>	<i>4</i>		<i>12</i>	<i>2</i>
Разом за навчальним планом		72	28	14	14		40	4

3. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПРЕДМЕТ І ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ З ПРАКТИКУМОМ"

Лекція 1. Вступ. Предмет і зміст курсу "Трудове навчання з практикумом". Психолого-педагогічні основи трудового навчання молодших школярів (2год.)

Предмет і зміст курсу "Трудове навчання з практикумом" і її методологічні основи. Короткий історичний нарис розвитку трудового навчання в школах України.

Завдання трудового навчання і виховання.

Вимоги до вчителя.

Фізичний і розумовий розвиток в процесі праці. Естетичне і моральне виховання в праці. Психофізіологічні основи формування трудових дій.

Основні поняття теми: освіта, зміст курсу, методика навчання, психолого-педагогічні науки, психологія, педагогіка, психічна діяльність, методи дослідження, пізнавальна діяльність, систематизація навчального матеріалу, принципи навчання, педагогічний досвід, Й.Г.Песталоцці, Роберт Оуен Шарль Фур'є, пропедевтика навчання, прийоми роботи, продуктивність праці; розумовий розвиток, технологічні поняття, проектування виробів, зміст навчання, уміння і навички, моральне виховання, сенсорно - руховий апарат, інтерференція, психологічний процес.

Основна:[1,5,8].

Додаткова:[1,4].

Практичне заняття 1. Психолого-педагогічні основи трудового навчання (2 год)

Лекція 2. Зміст трудового навчання в початкових класах (2 год.)

Аналіз програми трудового навчання в початкових класах. Принцип визначення змісту трудового навчання. Структура програми. Зміст інтегрованого курсу "Художня праця" в початкових класах. Комплекс знань і умінь учнів початкових класів.

Основні поняття теми: предметно-перетворювальна компетентність, комплекс знань, уміння і навички, політехнічне навчання, навчально-виховна робота, інтегрований курс, практичні роботи, вікові особливості, сенситивний розвиток учнів, комплекс знань, конструктивні особливості, методика трудового навчання.

Основна: [1,5,8].

Додаткова:[1,4].

Практичне заняття 2. Аналіз шкільної програми з трудового навчання 1-4 класи (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Лекція 3. Обладнання трудового навчання в початкових класах (2 год.)

Обладнання робочої кімнати для початкових класів. Кольорове оформлення робочої кімнати. Санітарно-гігієнічні вимоги. Озеленення робочих кімнат. Обладнання робочого місця учителя. Обладнання і організація робочого місця учнів.

Методичне забезпечення робочої кімнати.

Основні поняття теми: ефективність навчання, науково обґрунтовані методологічні умови, санітарно-гігієнічні умови, мікроклімат, комплект інструментів, організація трудового навчання, комплекс методичного забезпечення, графічні посібники, наочні посібники, роздатковий матеріал, методичні рекомендації, технічні засоби навчання.

Основна: [1,5,8].

Додаткова: [1,2,4].

Практичне заняття 3. Обладнання кабінету трудового навчання в початкових класах (2 год.)

Лекція 4. Методи трудового навчання (2 год.)

Поняття про методи і прийоми навчання.

Характеристика методів, що визначаються за джерелами інформації. Класифікація методів трудового навчання. Усні словесні методи. Демонстраційні методи. Практичні методи.

Характеристика методів трудового навчання, що визначаються за видами діяльності.

Репродуктивні методи навчання.

Активні методи навчання: частково-пошуковий, проблемний, дослідницький.

Інструктаж — як сукупність методів трудового навчання.

Основні поняття теми: методи трудового навчання, прийоми навчання, класифікація методів, словесні методи, демонстраційні методи, практичні методи, ефективність методу, логічні прийоми, технічні прийоми, навчальні методи, тема, мета уроку, обладнання уроку, інструктаж уроку, свідома діяльність учня; репродуктивні методи, проблемний - пошуковий метод, частково - пошуковий, дослідницький метод, сучасний урок, синтез мислення, проблемна ситуація, самостійна діяльність, дидактичні вимоги, практичні уміння, індивідуальна робота.

Основна: [1,5,8].

Додаткова: [1,2,4].

Практичне заняття 4. Класифікація методів трудового навчання (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Лекція 5. Планування уроків трудового навчання (2 год.)

Урок як основна форма організації навчально-виховної роботи з трудового навчання. Специфіка уроків і вимоги до них.

Дотримання на уроках трудового навчання основних принципів навчання. Типи уроків трудового навчання. Структура уроку. Облік знань і вмінь учнів. Критерії оцінювання.

Основні поняття теми: планування уроків, план-конспект, перспективна підготовка, поточна підготовка, структура і зміст уроку, методична література, наочні посібники, запрограмовані норми часу, календарний план, методика інструктування, аналіз уроку.

Основна: [1,5,8].

Додаткова: [1,2,4].

Практичне заняття 5. Робоче планування занять із трудового навчання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. УРОКИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В МАЛОКОМПЛЕКТНІЙ ШКОЛІ. ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Лекція 6. Своєрідність уроку трудового навчання (2 год.)

Форми організації навчальної роботи на уроках трудового навчання. Проведення на уроках трудового навчання спостережень, дослідів, лабораторних робіт.

Використання технічних засобів навчання.

Формування навичок культури праці на уроках трудового навчання.

Основні поняття теми: форми організації, культура праці, фронтальна, ланкова, індивідуальна форми роботи, цілеспрямовані досліди, методичні вимоги, педагогічний принцип, якість викладання, ТЗН, технологічні карти, епіпроектор, вікові особливості учнів, методичні прийоми.

Основна: [1,5,8].

Додаткова: [1,2,4].

Практичне заняття 6. Організація і методика проведення уроку трудового навчання.

Лекція 7. Уроки трудового навчання в малокомплектній школі. Позакласна робота з трудового навчання (2 год.)

Система і організація уроків трудового навчання в малокомплектній школі.

Специфіка змісту, форм і методів трудового навчання першокласників.

Планування уроків праці в малокомплектній школі.

Завдання позакласної роботи з техніки.

Індивідуальна робота з учнями.

Групові форми організації позакласної роботи.

Масові форми позакласної роботи з трудового навчання.
Експерсії в трудовому навчанні.

Основні поняття теми: малокомплектна школа, зміст уроку, план-конспект, класи-комплекти, однопредметні уроки, однотемні уроки, форми навчання, самоконтроль, критерії оцінювання, позакласна робота, індивідуальна робота, масові форми, суспільно-корисна спрямованість, творчий характер, позаурочний час, технічна творчість, науково-популярна література.

Основна: [1,5,8].

Додаткова:[1,2,4].

Практичне заняття 7. Форми організації позакласної роботи з трудового навчання. Малокомплектна школа.

ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ПРЕДМЕТ І ЗМІСТ КУРСУ "ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ З ПРАКТИКУМОМ". МЕТОДИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.

Практичне заняття 1. *Психолого-педагогічні основи трудового навчання (2год.)*

План заняття

I. Виконання практичних робіт.

1. Завдання курсу трудового навчання.
2. Методологічна основа курсу "Методика трудового навчання".
3. Вплив фізичної праці на всебічний розвиток особистості.
4. Активізація розумового розвитку в процесі праці.
5. Естетичне і моральне виховання в процесі трудового навчання.
6. Психофізичний процес формування трудових дій.
7. Принципи навчання покладені в основу програми трудового навчання.
8. Структура програми трудового навчання.
9. Характеристика змісту трудового навчання учнів молодших класів.
10. Характеристика змісту програми "Художня праця".
11. Комплекс знань та умінь, якими повинні оволодіти учні початкових класів.

II. Перевірка виконання практичних робіт.

Рекомендована література

Основна: [1,2,4].

Додаткова:[1,2,4].

Практичне заняття 2. *Аналіз шкільної програми з трудового навчання 4 класів (2 год.)*

План заняття

I Виконання практичних робіт.

1. Ознайомитись з методикою трудового навчання в початкових класах.

2. Вивчити завдання і основні розділи змісту занять з учнями початкових класів.
3. Дати аналіз змісту програм занять з трудового навчання по розділах і класах.
4. Ознайомитись з пояснювальною запискою і структурою програми трудового навчання.
5. Провести аналіз пояснювальної записки та програми з трудового навчання для 1-4 кл. за такими питаннями:
 - а) мета і складові частини трудового навчання учнів початкових класів;
 - б) розподіл часу по класах і частинах програми трудового навчання;
 - в) відомості про способи обробки матеріалів;
 - г) відомості про матеріали, їх властивості;
 - д) відомості про інструменти і пристрої;
 - е) послідовність оволодіння учнями прийомами обробки паперу, картону, тканини, природних матеріалів в процесі виготовлення суспільнокорисних виробів
 - з) перелік об'єктів праці для виготовлення учнями на уроках трудового навчання.

II. Перевірка виконання практичних робіт.

Рекомендована література

Основна: [1,2,4].

Додаткова: [1,2,4].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ
Практичне заняття 3. Обладнання трудового навчання в початкових класах (2 год.)

План заняття

I. Виконання практичних робіт.

1. Організація робочої кімнати для учнів початкових класів.
2. Обладнання робочого місця вчителя.
3. Санітарно - гігієнічні вимоги до робочої кімнати з трудового навчання учнів молодших класів.
4. Обладнання робочого місця учня.
5. Інструменти індивідуального користування за видами робіт учнів.
6. Методичне забезпечення робочої кімнати.
7. Характеристика роботи вчителя по створенню навчальної бази з трудового навчання молодших школярів.

II. Перевірка виконання практичних робіт.

Рекомендована література

Основна: [1,2,4].

Додаткова: [1,2,4].

Практичне заняття 4. Класифікація методів трудового навчання (2 год.)

План заняття

I. Виконання практичних робіт.

1. Особливості, якими характеризується трудове навчання.
2. Напрямки класифікації методів трудового навчання.

3. Характеристика усних словесних методів навчання.
4. Умови демонстрації методів навчання.
5. Які вимоги ставляться до вправ як методу трудового навчання.
6. Частково-пошуковий метод навчання.
7. Характеристика інструктажу як комплексу методів трудового навчання.
8. Репродуктивний метод навчання.

II. Перевірка виконання практичних робіт.

Рекомендована література

Основна: [1,2,4,8].

Додаткова: [1,2,4].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Практичне заняття 5. Робоче планування занять з трудового навчання. Методика планування уроків із трудового навчання (2 год.)

План заняття

I. Виконання практичних робіт.

1. Ознайомитись з завданням, метою його виконання і методичною літературою.
2. За календарним планом обрати тему уроку, визначити мету і зміст заняття. Відібрати матеріал для уроку.
3. Вивчити матеріал, який необхідно повідомити учням на уроці. Відмітити нові терміни, поняття, виділити нові прийоми при виготовленні виробу.
4. Визначити структуру уроку і продумати методику проведення окремих його етапів.
5. Визначити методи навчання на уроці.
6. Визначити виріб, який будуть виготовляти учні, розробити технологію його виготовлення.
7. Розподілити час по етапах уроку.
8. Скласти план-конспект уроку.

II. Захист розроблених планів-конспектів уроків з трудового навчання.

Рекомендована література

Основна: [1,2,4,8].

Додаткова: [1,2,4].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV УРОКИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В МАЛОКОМПЛЕКТНІЙ ШКОЛІ. ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Практичне заняття 6. Організація і методика проведення уроку трудового навчання (2 год.)

План заняття

I. Виконання практичних робіт.

1. Визначити особливості уроку на обробці тканини і волокнистих матеріалів.

2. Методика ознайомлення учнів з виробництвом, властивостями та призначеннями тканини і волокнистих матеріалів.
 - а) проведення бесіди, розповіді;
 - б) проведення на уроці спостережень;
 - в) використання дидактичного матеріалу, ТЗН, новітніх технологій.
3. Методика навчання шиттю:
 - а) постановка пізнавальних завдань для активізації пізнавальної діяльності учнів;
 - б) здійснення на уроці дидактичних принципів активності, доступності;
 - в) диференційованість завдань на уроці.
4. Контроль і взаємоконтроль в процесі практичної роботи.
5. Дотримання учнями правил безпечної праці. Організація робочих місць учнів.

II. Захист розроблених планів-конспектів уроків.

Рекомендована література

Основна: [1,2,4,8].

Додаткова: [1,2,4].

Практичне заняття 7. *Форми організації позакласної роботи з трудового навчання. Малокомплектна школа (2 год.)*

План заняття

I. Виконання практичних робіт.

1. Особливості уроків праці в малокомпетентній школі.
2. Формування розвиваючої мети на уроці праці в малокомпетентній школі.
3. Значення гри на уроках праці з першокласниками.
4. Контроль за роботою учнів на формування умінь і навичок.
5. Виховне значення позакласної роботи з трудового навчання.
6. Організація і проведення позакласної роботи з праці.
7. Завдання позакласної роботи з праці.
8. Навчальне, виховне, розвиваюче значення проведення екскурсії.

II. Перевірка виконання практичних робіт.

Рекомендована література

Основна: [1,2,4,8].

Додаткова: [1,2,4].

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

**ПРЕДМЕТ І ЗМІСТ КУРСУ "МЕТОДИКА ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ".
МЕТОДИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.**

Тема 1. Вступ. Предмет і зміст курсу "Трудове навчання з практикумом". Психолого-педагогічні основи трудового навчання мол. школярів (6 год.)

- ✓ Представити конспект опрацювання теми «Погляди громадських діячів і педагогів інших країн на розвиток ідеї трудового виховання» – 2 год.
- ✓ Опрацювати розділ «Завдання трудового навчання і виховання» –2 год.
- ✓ Законспектувати тему «Психофізіологічні основи формування трудових дій» – 2 год.

Тема 2. Зміст трудового навчання в початкових класах (4 год.)

- ✓ Проаналізувати програми трудового навчання в початкових класах –2год.
- ✓ Розкрити зміст інтегрованого курсу "Художня праця" в початкових класах - 2год.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Тема 3. Обладнання трудового навчання в початкових класах (4 год.)

- ✓ Скласти перелік обладнання робочої кімнати для початкових класів –1 год.
- ✓ Надати перелік санітарно-гігієнічних вимог для кабінету трудового навчання – 1 год.
- ✓ Скласти перелік обладнання робочого місця учня – 1год.
- ✓ Перерахувати методичне забезпечення кабінету праці – 1 год.

Тема 4. Методи трудового навчання (6 год.)

- ✓ Написати опорний конспект по темі «Характеристика методів, що визначаються за джерелами інформації» –1 год.
- ✓ Законспектувати методи трудового навчання. Усні, словесні методи –2 год.
- ✓ Опрацювати методи трудового навчання, що визначаються за видами діяльності – 1 год.
- ✓ Опрацювати репродуктивні методи навчання – 1 год.
- ✓ Скласти порівняльну таблицю активних методів навчання: частково-пошуковий, проблемний, дослідницький – 1 год.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Тема 5. Уроки трудового навчанняю. Планування уроків трудового навчання (8 год.)

- ✓ Зробити конспект по темі «Урок як основна форма організації навчально-виховної роботи з трудового навчання. Специфіка уроків і вимоги до них» – 1год.
- ✓ Законспектувати дотримання на уроках трудового навчання основних принципів навчання 1 год.
- ✓ Скласти перелік типів уроків трудового навчання. Структура уроку –1 год.
- ✓ Скласти алгоритм обліку знань і вмінь учнів. Критерії оцінювання –1 год.

- ✓ Скласти план перспективної підготовки вчителя до уроків трудового навчання –1год.
- ✓ Розкрити зміст навчальної програми і пояснювальної записки. Вивчення навчальної літератури – 1 год.
- ✓ Скласти перелік обладнання до занять (наочні посібники, технологічна документація) –1 год.
- ✓ Скласти плани-конспектів уроків із трудового навчання –1 год.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІV. УРОКИ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В МАЛО-КОМПЛЕКТНІЙ ШКОЛІ. ПОЗАКЛАСНА РОБОТА З ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Тема 7. Своєрідність уроку трудового навчання (6 год.)

- ✓ Законспектувати форми організації навчальної роботи на уроках трудового навчання – 2 год.
- ✓ Представити розробки уроків спостережень, дослідів, лабораторних робіт – 2 год.
- ✓ Скласти таблицю використання технічних засобів навчання на уроках праці – 2 год.

Тема 8. Уроки трудового навчання в мало комплектній школі.

Позакласна робота з трудового навчання (6 год.)

- ✓ Опрацювати систему організації уроків трудового навчання в малокомплектній школі – 1 год.
- ✓ Скласти план-конспект уроку праці в малокомплектній школі – 2 год.
- ✓ Законспектувати види індивідуальної роботи з учнями. Групові форми організації позакласної роботи – 1 год.
- ✓ Розробити заняття з позакласної роботи з трудового навчання – 2 год.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль І. Предмет і зміст курсу "Трудове навчання з практикумом"			
Тема 1. Вступ. Предмет і зміст курсу "Трудове навчання з практикумом". Психолого-педагогічні основи трудового навчання мол. школярів	Перевірка конспектів самостійного опрацювання	5 балів	
Тема 2. Зміст трудового навчання в початкових класах		5 балів	
Змістовий модуль ІІ. Методи трудового навчання			
Тема 3. Обладнання трудового навчання в початкових класах	Перевірка конспектів самостійного опрацювання	5 балів	
Тема 4. Методи трудового навчання		5 балів	

Змістовий модуль III. Методика проведення уроків трудового навчання в початковій школі			
Тема 5. Уроки трудового навчання	Перевірка конспектів уроків із трудового навчання	5 балів	
Тема 5. Планування уроків трудового навчання		5 балів	
Змістовий модуль IV. Уроки трудового навчання в мало комплектній школі. Позакласна робота з трудового навчання			
Тема 6. Своєрідність уроку трудового навчання	Перевірка конспектів самостійного опрацювання	5 балів	
Тема 7. Уроки трудового навчання в малокомпетентній школі. Позакласна робота з трудового навчання		5 балів	

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат, есе.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

<i>Види діяльності</i>	<i>К-ть завдань</i>	<i>Розрахунок</i>	<i>Загальна сума за видами діяльності</i>
Відвідування лекцій	7	7*1	7
Відвідування практичних занять	7	7*1	7
Робота на практичному занятті	7	7*10	70
Виконання завдань для самостійної роботи	8	8*5	40
Максимальна кількість балів за визначеною дисципліною			124

Форма контролю – залік	$124:100=1,24$ Студент набрав 100б. $100:1,24=80,64б.$ – округлюємо до 81б. 81 загальна кількість балів
------------------------	--

Рейтинговий показник успішності

Оцінка ECTS	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1– 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

11. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ мультимедійні презентації;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

12. Рекомендована література

Основна

1. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчання українською мовою. 1-4 класи. – К. : Видавничий дім «освіта», 2012. – 392 с.
2. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: навч.-метод. посіб. / [за заг. ред. О.М.Коберника, Г.В.Терещук]. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – 212 с.
3. Кругликов Г. И. Методика преподавания технологии с практикумом / Г.И. Кругликов. – М. : Издательский центр “Академия”, 2002. – 480 с.
4. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті. – К. : Шкільний світ, 2001. – 24 с.
5. Тхоржевський Д.О. Методика трудового та професійного навчання / Д.О.Тхоржевський. – [4-е видання, перероблене і доповнене]. – К. : НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2001. – Ч.3: Методика технічної праці у 5-9 класах. – 2001. – 219 с.
7. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. Проекту В.О.Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В.Беленька, О.Л.Богиніч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.] ; наук. ред. : Г.В.Беленька, М.А.Машовець ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б.Грінченка. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2016. – 304 с.
8. Рожнев Я. А. Методика трудового обучения с практикумом в учебных мастерских. – М., 1998. – 196 с.

Додаткова:

1. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: навч.-метод. посіб. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. За ред. О.І.Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
2. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології : навч. Посіб. / А.С.Нісімчук, О.С.Падалка, О.Т.Шпак. – К. : Просвіта, 2000. – 363 с.
3. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О.М.Пехота, А.З.Кіктенко, О.М.Любарська та ін.; за ред. О. М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2001. – 256 с.
4. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід: навч. посіб. / [за заг. ред. О.М.Коберника, В.К.Сидоренка]. – Умань: СПД Жовтий, 2008. – 216 с
5. Тхоржевський Д.О. Методика трудового та професійного навчання / Д.О.Тхоржевський. – [4-е видання, перероблене і доповнене]. – К.: РНЦ «ДІНІТ», 2000. – Ч.1: Теорія трудового навчання. – 2000. – 248 с.

6.Тхоржевський Д.О. Методика трудового та професійного навчання / Д.О.Тхоржевський. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2000. – Ч.2: Загальні засади методики трудового навчання. – 2000. – 184 с.

Інтернет-ресурси:

1. Метод проектів у технології трудового навчання. – Режим доступу: [falko.ucoz.ua»blog/metod...u...trudovogo_navchannja](http://falko.ucoz.ua/blog/metod...u...trudovogo_navchannja)
2. Методика трудового навчання, її предмет, об'єкт і суб'єкт. – Режим доступу: KazEdu.kz
3. Метод проектів у технології трудового навчання. Історія появи методу проектів. – Режим доступу: [kristti.com.ua»upload/file/-new-/kabinets...](http://kristti.com.ua/upload/file/-new-/kabinets...)
4. Завдання трудового навчання і виховання Вивчаючи курс методики трудового навчання, майбутній учитель повинен з'ясувати цілі, завдання трудового навчання, оволодіти системою методичних прийомів [br.com.ua»referats/Pedagogica/52889.htm](http://br.com.ua/referats/Pedagogica/52889.htm)
5. Методика трудового навчання в початковій школі належить до педагогічних дисциплін і, як правило, вивчається студентами педагогічних університетів та інститутів після того, як вони набули відповідної психологічної та педагогічної підготовки. – Режим доступу: [umanpedcollege.at.ua»SR...MTNP...trudovogo_navchannja...](http://umanpedcollege.at.ua/SR...MTNP...trudovogo_navchannja...)

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ “ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ З ПРАКТИКУМОМ”

Разом: 72 год., лекцій –14 год., практичних занять 14 год., самостійна робота – 40 год., МКР – 4 год.

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Модулі	Змістовий модуль I							Змістовий модуль II						
Назва модуля	Предмет і зміст курсу “Трудове навчання з практикумом”							Методи трудового навчання						
Лекції	1				2			3			4			
Дати														
Теми лекцій	Вступ. Предмет і зміст курсу "Трудове навчання з практикумом". Психолого-педагогічні основи трудового навчання мол. школярів 1 б				Зміст трудового навчання в початкових класах 1 б			Обладнання трудового навчання в поч.класах. 1 б			Методи трудового навчання 1 б			
Теми практичних занять		Психолого - педагогічні основи трудового навчання. 11б			Аналіз шкільної програми з трудового навчання для 1-4 класів. 11б			Обладнання трудового навчання в поч. класах 11б.			Класифікація методів трудового навчання. 11б.			
Самостійна робота	5б			5б			5б			5б				
Види поточного контролю								МКР – 25б.						

Тиждень	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
Модулі	Змістовий модуль III										Змістовий модуль IV							
Назва модуля	Методика проведення уроків трудового навчання в початковій школі										Уроки трудового навчання в мало комплектній школі. Позакласна робота з трудового навчання							
Лекції				5							6					7		
Дати																		
Теми лекцій				Планування уроків трудоного навчання 1 бал урок							Своєрідність уроку трудоного навчання 1 бал					Уроки трудового навчання в малокомпетентній школі. Позакласна робота з трудоного навчання 1 бал		
Теми практичних занять					Робоче планування занять з трудового навчання. Методика планування уроків з трудового навчання. 11 б.							Організація і методика проведення уроку трудового навчання 11 б.					Форми організації позакласної роботи з трудового навчання. Малокомплектна школа. 11б.	
Самостійна робота	56			56							56					56		
Види поточного контролю											МКР - 256							